

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(ce vizează aspecte fiscale și vamale)**

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 30-33, art. 288), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. la punctul 3, la alineatul al treilea, liniuța a șasea se abrogă;

1.2. în anexa nr. 1, punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului
Finanțelor:

Factură fiscală;

Borderou de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a
obiectelor regnului vegetal;

A-2/bi Bon de comandă.”

2. Hotărârea Guvernului nr. 1583/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de restituire din buget a sumelor accizelor, achitate de către agenții economici pentru alcoolul etilic nedenaturat, procurat în scopul utilizării în medicină (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 173, art. 1728), cu modificările ulterioare, se abrogă.

3. În anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale (Monitorul Oficial al

Republicii Moldova, 2008, nr. 66-68, art. 434), cu modificările ulterioare, litera b) se completează cu poziția 94 cu următorul cuprins:

„94.	Cadrul Incluziv BEPS (Base Erosion and Profit Shifting)	Serviciul Fiscal de Stat”.
------	---	----------------------------

4. Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 27-30, art. 140), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

4.1. punctul 12 va avea următorul cuprins:

„**12.** Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art. 101¹, 101³, 101⁴ și 101⁶ din Codul fiscal și art. 4 alin. (13^b) din Legea nr. 1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele stipulate la punctul 13, cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordin al Serviciului Fiscal de Stat.”;

4.2. la punctul 13:

4.2.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu au trecut 12 luni pentru contribuabilii deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 de luni – pentru celelalte entități.”;

4.2.2. la subpunctul 4), textul „nu depășeau 1%” se substituie cu textul „nu depășeau 3%”;

4.3. punctul 14 va avea următorul cuprins:

„**14.** Sumele TVA restituite subiecților impozabili, conform prevederilor punctului 13, sunt supuse controlului tematic de către Serviciul Fiscal de Stat cel puțin o dată pe parcursul a 12 luni – pentru contribuabilii mari și o dată la 24 de luni – pentru celelalte entități, de la ultima perioada fiscală pentru care s-a efectuat controlul privind restituirea TVA.”;

4.4. la punctul 47³ subpunctul 1), textul „20%” se substituie cu textul „70%”;

4.5. anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Regulamentul privind restituirea
taxei pe valoarea adăugată

CERERE
privind restituirea și stingerea obligației fiscale
prin compensarea taxei pe valoarea adăugată

Codul fiscal _____
Denumirea subiectului impozabil _____
Adresa sediului _____ str. _____ nr. _____
Telefonul de contact _____
Solicit restituirea sumei de _____ lei
în baza (legii, articolului) _____
conform datelor din declarația/declarațiile TVA aferente perioadei:
de la: _____ / _____
până la: _____ / _____
(Se indică în formatul: LL/AAAA)

** În cazul solicitării restituirii TVA pentru o sigură lună, în celulele destinate completării primei luni și a ultimei luni din perioada solicitată se indică aceeași perioadă fiscală.*

După acceptarea sumelor TVA supuse restituirii, solicit ca diferența dintre suma confirmată spre restituire și suma îndreptată în contul stingerii restanțelor să fie îndreptată la contul bancar/de plăți _____ sau în contul _____
(codul IBAN)
stingerii obligațiilor fiscale viitoare, în limitele mijloacelor bănești acceptate spre restituire:

Codul clasificăției economice	Codul localității	Suma (lei)	
		Plăți de bază/amenzi	Majorări de întârziere
Total			

Notă. În cazul existenței restanțelor, compensarea se efectuează la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu prevederile art. 175 alin. (2) și art. 176 alin. (1) din Codul fiscal, cu respectarea succesiunii cronologice de naștere a acestora, reglementate de art. 179 din Codul fiscal.

Data cererii _____

Semnătura conducătorului _____.”

5. La punctul 4 din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 416-422, art. 1382), cu modificările ulterioare, după textul „(în scris sau în format electronic)” se introduce textul „în perioada 1 iunie – 30 septembrie a fiecărui an.”.

6. La punctul 8 subpunctul 5) din Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 119-126, art. 297), cu modificările ulterioare, textul „în proces de lichidare (dizolvare) sau” se exclude.

7. Regulamentul privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 127, art. 304), cu modificările ulterioare, se completează cu punctul 6¹ cu următorul cuprins:

„6¹. Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificarea economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.”

8. La punctul 35 subpunctul 1) litera a) și subpunctul 2) din Regulamentul de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 807/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 321-332, art. 858), cu modificările ulterioare, cuvântul „control” se substituie cu cuvântul „management”.

9. La punctul 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 94-99, art. 191), cu modificările ulterioare, după cuvintele „prin intermediul birourilor de schimb valutar” se introduc cuvintele „sau aparatelor de schimb valutar”.

10. Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 267-273, art. 663), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

10.1. la punctul 35:

10.1.1. subpunctul 2) se completează cu textul „și anexei nr. 2¹”;

10.1.2. subpunctul 4) se completează cu textul „și anexei nr. 4¹”;

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR: (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. De sancționare Sancțiunea principală: _____ Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de singuranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient: _____	III. De remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată Temei: _____ Destinatar _____ (datele autorității din care face parte funcționarul abilitat/autorității competente/instanței de judecată) Adresa: _____ Cu recomandarea: _____
II. De încetare a procesului contravențional _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

18. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru care semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

19. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constatator și am primit copia procesului-verbal, pentru care semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

20. SEMNĂTURA

(agentul constatator
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

Copia

Numărul de înregistrare | | | | | | | |

Seria XXX | | |

Codul agentului constator | | | | | | | |

Nr. | | | | | | | |

**PROCES-VERBAL
CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE**

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.
2. **Agentul constator:** calitatea _____, numele _____, prenumele _____, denumirea autorității pe care o reprezintă _____, adresa juridică _____.
3. **Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:**
- 3.1. **Persoana fizică/cu funcție de răspundere:** numele _____, prenumele _____, data nașterii _____, cetățenia _____, sexul _____, ocupația _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, IDNP | | | | | | | | | | | | | |, domiciliul _____.
- 3.2. **Persoana juridică:** denumirea _____, sediul _____, IDNO | | | | | | | | | | | | | |, reprezentantul _____.
4. **Timpul săvârșirii:** ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârșirii _____.
5. **Locul săvârșirii:** _____.
6. **Fapta contravențională** _____:

cauzând paguba _____, comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____, marca/model _____, n.î./nr. _____, ignorând prevederile _____, prin care a comis o contravenție prevăzută la art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

7. **Corpuri delict:** _____.
8. **Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:** _____.
9. **Interpret/traducător:** _____ am făcut cunoștință cu prevederile art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 _____ (semnătura).

10. **Mijloace tehnice**, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic: _____.

11. **Anexe:** _____.

12. **Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:** _____.

13. **Obiecțiile și probele victimei:** _____.

14. **Procesul-verbal a fost încheiat în** _____.

(prezența/absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

15. **Martor asistent:** _____.

(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATOR: (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. De sancționare Sancțiunea principală: _____ Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de singuranță _____	III. De remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională din cadrul autorității din care face parte agentul constator sau autorității competente să soluționeze cauza

Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient:	contravențională, ori în instanța de judecată
II. De încetare a procesului contravențional	Temei: _____
_____	Destinatar _____ (datele autorității din care face parte funcționarul abilitat/autorității competente/instanței de judecată)
(se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	Adresa: _____
	Cu recomandarea: _____

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

18. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru care semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

19. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constatatator și am primit copia procesului-verbal, pentru care semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

20. SEMNĂTURA

(agentul constatatator)
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

**ÎN ATENȚIA PERSOANEI ÎN A CĂREI PRIVINȚĂ A FOST ÎNTOCMIT
PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE
(Codul contravențional al Republicii Moldova
nr. 218/2008, în vigoare din 31.05.2009)**

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
- b) să cunoască fapta imputată;
- c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
- d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
- e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;

- f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- g) să aibă întreveneri cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevenerilor;
- h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

- i) să prezinte probe;
- j) să formuleze cereri;
- k) să conteste decizia asupra cauzei;
- l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea, expertului, interpretului, traducătorului, greșierului;

- n) să solicite audierea martorilor;
- o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

- p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

- q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- r) să fie informat de agentul constatatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;

- s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;

- t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
- u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
- b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;

- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;

- d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatatator competent sau a instanței;
- e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatatator și ale președintelui ședinței de judecată;
- f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesul contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 34. Amendă

(1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.

(2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2¹) Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

(2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2⁴) Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin. (2⁶)-(2⁹).

(2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art. 398 se virează în bugetul local respectiv.

(2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art. 263 alin. (2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

(3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amendă în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amendă prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228-245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin. (4) lit. a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amendă se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pomirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștință persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constatare, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constatare întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit. e²), cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de către Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constatare sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constatare asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatare sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatare este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatare și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatare care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatare expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatare.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatare. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.”;

Nr.							
-----	--	--	--	--	--	--	--

15. SOLUȚIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENTIONALE (se specifică)
(persoanei competente să soluționeze cauza)

I. Încetarea procesului contravențional (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	II. De sancționare Sancțiunea principală: Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient:
---	---

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387, 448 și 451⁵ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluția asupra cauzei contravenționale și am primit copia deciziei, pentru care semnez:

18. SEMNĂTURA

(agentul constatator)
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

Copia

Numărul de înregistrare | | | | | | |

Seria XXX | | |

Codul agentului constatator | | | | |

Nr.	1	2	3	4	5	6	7
-----	---	---	---	---	---	---	---

DECIZIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENTIONALE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.

2. Agentul constator: calitatea _____, numele _____,
prenumele _____, denumirea autorității pe care o reprezintă _____,
adresa juridică _____.

3. Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Persoana fizică/cu funcție de răspundere: numele _____, prenumele _____, data nașterii _____, cetățenia _____, sexul _____, ocupația _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, IDNP _____, domiciliul _____.

[illegible]

4. Timpul săvârșirii: ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____
sau perioada săvârșirii _____.

5. Locul săvârșirii:

6. Fapta contravențională _____

cauzând paguba _____,
comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____,
marca/model _____, n.î/nr. _____, ignorând prevederile _____,
prin care a comis o contravenție prevăzută la art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

7. Corpuri delict: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____
(semnătura)

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoștință cu prevederile art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 _____
(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

12. Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional: _____.

13. Obiecțiile și probele victimei: _____.

14. Martor asistent: _____.

(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

În baza art. 403 și art. 447¹ alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008,

DECID:

15. SOLUȚIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. Încetarea procesului contravențional _____ _____ _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	II. De sancționare Sancțiunea principală: _____ Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient: _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387, 448 și 451⁵ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluția asupra cauzei contravenționale și am primit copia deciziei, pentru care semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

18. SEMNĂTURA

(agentul constatator)
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

ÎN ATENȚIA CONTRAVENIENTULUI
(Codul contravențional al Republicii Moldova
nr. 218/2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
- b) să cunoască fapta imputată;
- c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
- d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
- e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
- f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- g) să aibă întreveneri cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
- h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- i) să prezinte probe;
- j) să formuleze cereri;
- k) să conteste decizia asupra cauzei;
- l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea, expertului, interpretului, traducătorului, greșierului;
- n) să solicite audierea martorilor;
- o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
- p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
- q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- r) să fie informat de agentul constatatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
- s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
- t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
- u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
- b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
- d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatatator competent sau a instanței;
- e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatatator și ale președintelui ședinței de judecată;
- f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 34. Amenda

(1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.

(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de

răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2¹) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

(2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2⁴) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin. (2⁶)-(2⁹).

(2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art. 398 se virează în bugetul local respectiv.

(2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art. 263 alin. (2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

(3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228-245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin. (4) lit. a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amenda se încuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștință persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit. e²), cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de către Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat."

11. Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 (Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, 2023, nr. 93-96, art. 193), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

11.1. punctul 1 se completează cu subpunctul 19¹) cu următorul cuprins:

„19¹) *Convenția privind regimul de tranzit comun* – Convenția privind regimul de tranzit comun, încheiată la Interlaken la 20 mai 1987;”;

11.2. punctul 3¹ se completează cu litera r) cu următorul cuprins:

„r) autorizația pentru statutul de exportator aprobat”;

11.3. se completează cu punctul 93¹ cu următorul cuprins:

„93¹. În scopul stabilirii valorii în vamă a mijloacelor de transport importate, Serviciul Vamal va evalua mijlocul de transport ținând cont de marcă, model, anul fabricării și alte caracteristici tehnice relevante prin utilizarea datelor disponibile din Catalogul de prețuri a mijloacelor de transport, conform procedurii stabilite de Ministerul Finanțelor.”;

11.4. la punctul 95³, cuvintele „prin înmânarea actului de inspecție” se substituie cu cuvintele „prin actul de inspecție”;

11.5. punctul 171 se completează cu subpunctele 5¹) și 5²) cu următorul cuprins:

„5¹) În cazul în care documentul de plată este generat de către Serviciul Vamal, înregistrarea și reflectarea în fișa de evidență a debitorului privind achitarea în numerar sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar are loc în regim online, în baza recepționării informației electronice despre sumele achitate, prin intermediul Mpay.

5²) În cazul în care documentul de plată nu este generat de către Serviciul Vamal, înregistrarea și reflectarea în fișa de evidență a debitorului privind achitarea în numerar sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar are loc în baza informației recepționate de la Trezoreria de Stat.”;

11.6. la punctul 279 alineatul (10), după cuvântul „importă” se introduc cuvintele „goale sau”;

11.7. se completează cu punctul 432¹ cu următorul cuprins:

„432¹. MRN-ul declarației de tranzit și alte documente care însoțesc mărfurile sunt prezentate ori de câte ori Serviciul Vamal solicită acest lucru. MRN-ul declarației de tranzit se transmite Serviciului Vamal prin intermediul unor tehnici de prelucrare electronică a datelor. În cazul în care transmiterea MRN-ului prin intermediul unor tehnici de prelucrare electronică a datelor nu este posibilă, Serviciul Vamal acceptă transmiterea MRN-ului prin intermediul unui document de însoțire a tranzitului sau al unui cod de bare, sau prin intermediul oricăror alte mijloace de comunicare a MRN-ului.”;

11.8. punctul 453 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins:

„4) un document sau o evidență vamală, certificat(ă) de autoritatea vamală a unei țări, care stabilește că mărfurile au părăsit fizic teritoriul vamal al țării respective”;

11.9. la punctul 504, alineatul întâi se completează cu următorul enunț: „Pentru mijloacele de transport care cad sub incidența acestui alineat, termenul de încheiere a regimului vamal de admitere temporară este cel stipulat la art. 319¹ alin. 3) lit. b) din Cod.”;

11.10. la punctul 525, subpunctul 2) se completează cu cuvintele „sau se reexportă”;

11.11. la punctul 526 subpunctul 2), după cuvântul „exportă” se introduc cuvintele „sau se reexportă”;

11.12. la punctul 829¹, cuvintele „în conformitate” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu regimul vamal pentru punerea în liberă circulație (import) și”;

11.13. în anexa nr. 60:

11.13.1. denumirea tabelului nr. 2 va avea următorul cuprins:

**„Calcularea plăților pentru vămuirea mărfurilor
în afara programului de lucru, în cadrul birourilor, posturilor vamale
și al locurilor desemnate pentru prezentarea mărfurilor în vamă”;**

11.13.2. denumirea tabelului nr. 3 va avea următorul cuprins:

**„Calcularea plăților pentru vămuirea mărfurilor
în alte locuri decât birourile, posturile vamale
și locurile desemnate pentru prezentarea mărfurilor în vamă”;**

11.13.3. nota de la tabelul nr. 3 se completează cu punctul 3 cu următorul cuprins:

„3. Calcularea plăților stabilite în prezentul tabel nu se aplică în cazul utilizării procedurilor simplificate în tranzit, în simplificări prin înscrierea în evidențele declarantului, și a prezentărilor în vamă a mărfurilor într-un loc aprobat”.

12. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

a) subpunctului 4.1, care intră în vigoare peste o lună de la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

b) punctelor 7 și 10 și subpunctului 11.3, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern
(ce vizează aspecte fiscale și vamale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect de hotărâre este elaborat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre în cauză a fost elaborat în temeiul art.6 lit.h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. Astfel, prin prisma proiectului respectiv, se urmărește eliminarea unor discrepanțe legislative, clarificarea unor prevederi și implementarea unor măsuri care vor facilita activitatea economică și vor asigura o aplicare mai echitabilă a legislației fiscale și vamale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Necesitatea elaborării prezentului proiect de hotărâre este determinată de imperativul actualizării și armonizării cadrului normativ secundar în vigoare cu prevederile legislației primare, precum și de adaptarea acestuia la realitățile administrative și fiscale actuale. Analiza cadrului existent relevă mai multe curențe structurale și lacune de reglementare, după cum urmează: 1. Inadecvarea documentelor primare cu regim special – HG nr.294/1998 Hotărârea Guvernului nr.294/1998 face trimitere la „borderoul de achiziție a laptelui”, ca formular tipizat de document primar cu regim special. Însă, odată cu abrogarea lit. d) a art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, documentele primare cu regim special nu mai sunt obligatorii pentru tranzacțiile cu persoane fizice. Astfel, referința respectivă este devenită caducă și neconformă cu legislația actuală, necesitând eliminarea pentru a evita interpretări eronate și aplicarea excesivă a formalismului. 2. Dispariția temeiului legal și expirarea termenului de aplicare – HG nr.1583/2002 Hotărârea nr.1583/2002 reglementează restituirea sumelor accizelor pentru alcoolul etilic nedenaturat în scop medical. În prezent, aceste prevederi nu mai au aplicabilitate practică, întrucât termenul de prescripție legală pentru solicitarea restituirilor (conform art. 266 din Codul fiscal) este expirat. De asemenea, cadrul legal actual include norme noi și integrate privind accizele, ceea ce face hotărârea redundantă. Abrogarea acesteia elimină ambiguitățile privind aplicabilitatea și evită conflictele de reglementare. 3. Necesitatea explicitării participării la organisme internaționale – HG nr.454/2008 Pentru a asigura participarea eficientă a Republicii Moldova la inițiativele internaționale, este necesară includerea expresă a Cadrului Incluziv BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) în lista organizațiilor internaționale gestionate de autoritățile centrale. Completarea Anexei nr.2 la HG nr.454/2008 răspunde acestei cerințe, permițând Serviciului Fiscal de Stat să-și îndeplinească atribuțiile internaționale în mod clar și formalizat, în conformitate cu pct.3 din hotărârea respectivă. 4. Proceduri birocratice complexe privind TVA – HG nr.93/2013 Procedura actuală privind restituirea TVA presupune completarea separată a două cereri – pentru restituire și pentru compensare. Această practică birocratică îngreunează procesarea solicitărilor și întârzie recuperarea lichidităților pentru agenții economici. Proiectul propune: • Comasarea celor două cereri într-un singur formular procesat în două etape;

- Majorarea pragului de restituire de la 20% la 70%, pentru a crește capacitatea contribuabililor de a reinvesti și de a asigura continuitatea fluxului economic.

5. Lipsa termenelor clare pentru desemnarea procentuală – HG nr.1286/2016

Modificările anterioare ale HG nr.1286/2016 au eliminat termenul limită pentru depunerea cererilor de includere în lista beneficiarilor desemnării procentuale, ceea ce a creat dificultăți administrative semnificative pentru Agenția Servicii Publice. Pentru a asigura un proces transparent, predictibil și eficient, proiectul stabilește perioada de depunere a cererilor între 1 iunie și 30 septembrie a fiecărui an.

6. Neconcordanța în aplicarea prevederilor – HG nr.221/2017

Ca urmare modificărilor efectuate prin prisma Legii nr.214/2024 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală), a fost ajustat art.206 alin.(1) lit.b) din Codul fiscal, prevederile care se contrazic cu normele prevăzute la Hotărârea Guvernului nr.221/2017, în partea ce vizează de documentele confirmative în vederea suspendării termenului de prescripție.

7. Lipsa trasabilității în restituirea obligațiilor fiscale – HG nr.235/2017

În forma actuală, restituirea sumelor plătite în plus de către contribuabili nu este corelată cu bugetul încasator al acestor sume. Astfel, se creează confuzii privind responsabilitatea financiară între subdiviziunile teritoriale ale Serviciului Fiscal de Stat. Prin completarea regulamentului, se stabilește clar că restituirea trebuie să aibă loc din bugetul și clasificția economică corespunzătoare încasării inițiale.

8. Alinierea la standarde internaționale în audit – HG nr.807/2018

Acceptarea standardelor ISQM1 și ISQM2 în domeniul auditului a impus modificări terminologice în Regulamentul Consiliului de supraveghere publică a auditului. Înlocuirea termenului „control” cu „management” reflectă modernizarea conceptuală și profesională a cadrului normativ.

9. Neutilizarea ECC de către bănci - HG nr.141/2019

În prezent, activitatea băncilor desfășurată în relația cu cetățenii, inclusiv operațiunile de schimb valutar la ghișeu, este exceptată de la obligativitatea utilizării echipamentelor de casă și de control (ECC). În acest context, se consideră oportun excluderea impunerii aplicării ECC și în cazul aparatelor de schimb valutar operate de bănci.

Totodată, considerăm că utilitatea datelor transmise către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul ECC este limitată, întrucât se transmite doar informații parțiale (doar cele realizate prin intermediul aparatelor nu și birourile de schimb valutar), care nu oferă o imagine completă asupra activității bancare.

Prin urmare, menținerea obligativității ECC doar pentru aparatele de schimb valutar constituie o cerință disproporționată, care implică costuri nejustificate.

10. Deficiențe în evidența contravențiilor – HG nr.517/2022

În prezent, Serviciul Vamal este obligat să utilizeze formulare de proces-verbal și decizie contravențională adaptate pentru competențele Ministerului Afacerilor Interne, deși activitatea acestuia se bazează pe alte articole de lege (ex. art.403 Cod contravențional). Lipsa unor modele proprii de formulare afectează validitatea procesului contravențional și creează riscuri de anulare a sancțiunilor. Prin completarea HG nr.517/2022 cu Anexele nr.2¹ și nr.4¹, se oferă Serviciului Vamal instrumentele procedurale adecvate competenței sale.

11. Necesitatea definirii regimului de tranzit comun – HG nr.92/2023

Pentru asigurarea aplicării Codului vamal, este necesară completarea hotărârii de Guvern cu noi definiții și tipuri de autorizații, inclusiv autorizația pentru statutul de exportator aprobat, și referințe la Convenția privind regimul de tranzit comun, în vederea facilitării operațiunilor vamale și cooperării internațional.

În partea ce vizează completarea *pct.171 cu subpunctele 5¹ și 5²* este de menționat că, în conformitate cu prevederile art.111 alin.(4) din Codul Vamal, procedura de înscriere în fișa de evidență a debitorului se stabilește prin Regulamentul privind punerea în aplicare a Codului Vamal. Având în vedere că în prezent procedura de înregistrare a numerarului încasat sau a sumelor achitate prin instrumente de plată fără numerar nu este reglementată în mod expres în cadrul Regulamentului, se impune completarea acestuia.

Cu referire la *pct.504*, este necesar de asigurat claritatea în raport cu termenul de admitere temporară pentru mijloacele de transport care cad sub incidența acestui punct. Reieșind din considerentul că cadrul legal pentru alte situații stabilește concret termenul de admitere temporară (de exemplu art. 319¹ sau art.318 Cod vamal, pct. 506 sau 509 din Regulamentul nr. 92/2023), pe când în pct. 504 există abordări neuniforme. Astfel, reieșind din faptul că se prezintă un contract de muncă cu proprietarul mijlocului de transport și persoana care utilizează acest transport se impune poziția că termenul de admitere temporară este pe perioada contractului de muncă, doar că acest aspect urmează a fi concretizat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele aspecte privind aplicarea prevederilor ce au suferit modificări și completări sunt:

1. Hotărârea Guvernului nr.294/1998

Urmare a abrogării lit.d) din art.12 al Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017, care prevede că documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează, inclusiv, în cazul achiziționării activelor și serviciilor de locațiune de la furnizori cetățeni, se propune excluderea borderoului de achiziție a laptelui din Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special. Totodată, este de menționat că, se menține borderoul de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal ca document primar cu regim special, în contextul în care acesta permite identificarea clară a originii produselor achiziționate de la persoane fizice (în special neînregistrate ca agenți economici), ceea ce este esențial în lanțul de aprovizionare și pentru siguranța alimentară. Mai mult ca atât, acest document se utilizează în operațiunile vamale de export, caz în care documentul respectiv asigură o garanție de trasabilitate pentru Serviciul vamal.

2. Hotărârea Guvernului nr.1583/2002

Abrogarea Hotărârii are ca scop aducerea în concordanță cu actele normative în vigoare și expirarea termenului de prescripție pentru solicitarea restituirii sumelor accizei în temeiul pct.3 din Note la Anexa din Titlul IV din Codul fiscal, conform prevederilor articolului 266 din Codul fiscal.

3. Hotărârea Guvernului nr.454/2008

Modificarea Anexei nr.2 la Hotărâre are ca scop indicarea expresă a „Cadrului Incluziv BEPS (Base Erosion and Profit Shifting)” în lista organizațiilor internaționale la care urmează să participe Serviciul Fiscal de Stat.

Remarcăm că în conformitate cu pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.454/2008, se stabilește că, în cazul aderării Republicii Moldova la o organizație internațională, organul central de specialitate al administrației publice sau autoritatea administrativă centrală care va fi responsabilă pentru participarea Republicii Moldova la activitatea organizației internaționale respective, după obținerea avizului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și al altor organe centrale de specialitate ale administrației publice, în conformitate cu legislația în vigoare, va înainta Guvernului propunerile privind completarea Schemei aprobate conform anexei nr.2.

4. Hotărârea Guvernului nr.93/2013

Scopul modificării înaintate, este de a exclude barierele birocratice prin comasarea a două cereri privind solicitarea restituirii și de compensare a sumelor TVA confirmate spre restituire în una singură, care va fi procesată în două etape de către Serviciul Fiscal de Stat.

Totodată, propunerea ce vizează revizuirea pct.13 din Regulament urmărește reglementarea condițiilor în care subiectul impozabil poate beneficia de restituirea TVA fără efectuarea prealabilă a unui control fiscal, adică în regim simplificat sau accelerat.

De asemenea, în vederea sporirii capacității agenților economici de accesare a lichidităților se propune ajustarea cuantumului sumei TVA supuse restituirii de la 20% la 70%. Plafonul propus doar de „70%” este argumentat situației actuale a parametrilor bugetari, or, restituirea TVA în suma totală sau în valoarea mai mare decât cea propusă va putea crea limitări financiare (fluxul negativ a numărării), riscuri de fraudă și ineficiențe administrative.

5. Hotărârea Guvernului nr.1286/2016

Ca urmare modificărilor efectuate la pct.4 prin prisma Hotărârii Guvernului nr.94/2024, prin care termenul limită pentru depunerea cererilor privind includerea solicitanților în lista beneficiarilor a desemnării procentuale a fost exclus, s-a creat dificultăți în procesul de administrare a cererilor respective de către organul responsabil (Agenția Serviciilor Publice).

Astfel, în vederea îmbunătățirii/simplificării procesului de verificare a eligibilității solicitanților de a fi incluși în lista beneficiarilor a desemnării procentuale, s-a propus reglementarea termenelor exacte privind depunerea cererilor, care va permite asigurarea verificării ulterioare a tuturor documentelor necesare la depunere, precum și a lipsei sau existenței restanțelor la bugetul public național.

6. Hotărârea Guvernului nr.235/2017

Ca urmare modificărilor efectuate prin prisma Legii nr.214/2024 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală), a fost ajustat art.206 alin.(1) lit.b) din Codul fiscal, prevederile care se contrazic cu normele prevăzute la Hotărârea Guvernului nr.221/2017, în partea ce vizează de documentele confirmative în vederea suspendării termenului de prescripție.

Astfel, modificările propuse la hotărârea respectiv au scop tehnic și redacțional.

7. Hotărârea Guvernului nr.235/2017

Scopul modificării propuse este de a crea o trasabilitate în materie de restituire a sumelor plătite în plus aferent obligațiilor fiscale ale persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, între regiuni. Respectiv, prin modificarea respectivă se instituie principiul, precum că sumele plătite în plus, urmează a fi restituite de la bugetul care a beneficiat de aceste sume.

Totodată, este de precizat că în cazul în care bugetul respectiv nu va avea mijloace financiare suficiente pentru restituire, obligația de restituire rămâne valabilă, dar se amână până la disponibilitatea mijloacelor în bugetul corespinzător.

Potrivit practicii și cadrului existent, organele fiscale nu pot restitui sume din alt buget decât cel la care s-a făcut plata, cu excepția cazurilor în care legislația prevede în mod expres altfel.

Astfel, reglementarea expresă a acestui fapt va asigura menținerea echilibrului și a transparenței în exercitarea bugetară.

8. Hotărârea Guvernului nr.807/2018

Ca rezultat a acceptării Standardelor Internaționale privind Managementul Calității ISQM1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri sau revizuri a situațiilor financiare ori alte misiuni de asigurare sau de servicii conexe” și ISQM2 „Revizuirea calității misiunilor”, este actualizată terminologia utilizată în Regulamentul de activitate a Consiliului de supraveghere publică a auditului, aprobat prin HG nr.807/2018.

9. Hotărârea Guvernului nr.141/2019

În prezent, activitatea băncilor desfășurată în relația cu cetățenii, inclusiv operațiunile de schimb valutar la ghișeu, este exceptată de la obligativitatea utilizării echipamentelor de casă și de control (ECC). În acest context, se consideră oportun excluderea impunerii aplicării ECC și în cazul aparatelor de schimb valutar operate de bănci.

În acest sens, se propune ca aceeași tranzacție de schimb valutar, furnizată de bancă fie prin intermediul ghișeului, fie printr-un aparat de schimb automat (plasat fie în incinta filialei, fie în proximitatea acesteia), să aibă același tratament în ceea ce privește obligativitatea utilizării ECC.

Totodată, considerăm că utilitatea datelor transmise către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul ECC este limitată în cazul de față, întrucât se transmite doar informații parțiale (doar cele realizate prin intermediul aparatelor nu și birourile de schimb valutar), care nu oferă o imagine completă asupra activității bancare.

Menționăm că excepția privind neutilizarea ECC de către bănci, stipulată în punctul 10 al Hotărârii Guvernului nr.141/2019, a fost introdusă având în vedere natura transparentă a activităților bancare și lipsa riscului de evaziune fiscală în acest sector. Din această perspectivă, menținerea obligativității ECC doar pentru aparatele de schimb valutar constituie o cerință disproporționată, care implică costuri nejustificate.

10. Hotărârea Guvernului nr.517/2022

În prezent, Serviciul Vamal întocmește procese-verbale și decizii cu privire la contravenții pe formularele prevăzute în Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.517/2022. În aceste formulare este indicat art.400 din Codul contravențional, ca temei de constatare a contravențiilor, care sunt de competența Ministerul Afacerilor Interne, precum și sancțiunile caracteristice a fi aplicate doar de către Ministerul Afacerilor Interne. Completarea de către Serviciul Vamal a blanchetelor care sunt caracteristice doar Ministerului Afacerilor Interne, compromite procesul contravențional, efectuat de Serviciul Vamal, deoarece agenții constatatori din cadrul Serviciului Vamal întocmesc procese contravenționale și emit decizii asupra cauzei contravenționale în temeiul art.403 din Codul contravențional și nu aplica sancțiuni complementare sub forma de puncte de penalizare. Din aceste considerente, Hotărârea Guvernului nr.517/2022 urmează a fi completată cu anexele nr.2¹ și nr.4¹.

11. Hotărârea Guvernului nr.92/2023

Modificările propuse la *pct.1* din Regulament au drept scop completarea Hotărârii Guvernului cu o nouă noțiune de Convenția privind regimul de tranzit comun, care are drept scop alinierea la prevederile art.1 pct. 9 al Regulamentului UE nr.2446.

Propunerea privind completarea ***pct.3¹ din Regulament*** cu *autorizația pentru statutul de exportator aprobat*, presupune includerea autorizației pentru statutul de exportator aprobat în lista oficială a deciziilor vamale, prin care unui agent economic i se conferă dreptul de a certifica originea preferențială a mărfurilor exportate, prin procedura complet automatizată.

Aceasta măsura urmărește digitalizarea și monitorizarea procesului de eliberare a autorizației, precum și sprijinirea comerțului exterior prin reducerea birocrăției.

Propunerea ce vizează completarea Regulamentului cu ***pct.93¹*** este determinată de necesitatea reglementării clare a procedurii de determinare a valorii în vamă a mijloacelor de transport foste în folosință, importate de către persoane fizice, la care nu sunt prezentate documente probatorii suficiente pentru aplicarea metodei valorii de tranzacție prevăzute la art.72 din Codul vamal. Totodată, trebuie menționat că persoanele fizice nu țin evidență contabilă și nu sunt supuse aceluiași cerințe de raportare ca operatorii economici, ceea ce face imposibilă verificarea în mod ordinar a valorii declarate, prin metode documentare clasice. În lipsa acestor documente, autoritatea vamală nu poate stabili valoarea în vamă pe baza metodei de bază și este nevoită să recurgă la metodele secundare, în conformitate cu art.80 din Codul vamal. Pentru asigurarea unei evaluări obiective și unitare, este necesară aplicarea unor surse de referință credibile. În acest context, utilizarea cataloagelor de prețuri contractate de Serviciul Vamal asigură o abordare uniformă, transparentă și verificabilă pentru stabilirea valorii impozabile în scop vamal.

De menționat că instrumentul vizat este aplicat și în țările membre ale Uniunii Europene, precum Germania, Lituania și Croația.

Cu referire la propunerea de ajustare a ***art.95³***, este de menționat că modificarea are scop de redactare, în contextul declarării electronice.

În partea ce vizează completarea **pct.171 cu subpunctele 5¹ și 5²** este de menționat că, propunerea are ca scop reglementarea clară și diferențiată a modalităților de înregistrare a plăților, în funcție de faptul dacă documentul de plată este generat sau nu de Serviciul Vamal. Prin urmare, se asigură un cadru legal clar, care permite reflectarea corectă, rapidă și transparentă a achitărilor în fișa de evidență a debitorului, prin utilizarea sistemului Mpay pentru plățile gestionate de Serviciul Vamal și pe baza informațiilor recepționate de la Trezoreria de Stat pentru celelalte cazuri. Această completare contribuie la eficientizarea procesului de evidență, creșterea gradului de control și transparentă în administrarea sumelor încasate, precum și la respectarea prevederilor legale în vigoare.

Modificările propuse la **pct.279 subpct.10), pct.525 și pct.526 din Regulament** vor simplifica procedura de plasare în regim vamal de admitere temporară a mărfurilor (ambalaj, utilaje, etc.) introduse de către producătorii de mărfuri, inclusiv în regimul vamal special de perfecționare activă, ceea ce va genera noi oportunități de realizare a mărfurilor autohtone peste hotarele țării, implicit dezvoltând economia țării.

Cu referire la completarea Regulamentului cu **pct.432¹ și subpct.4) la pct.453**, este de menționat că modificările propuse urmăresc alinierea la Decizia nr.1 din 18 octombrie 2024 a Comitetului mixt UE-CTC privind modificarea appendicelor I și III a la Convenția din 20 mai 1987 privind regimul de tranzit comun [2025/137], în contextul realizării angajamentului de aderare la Convenția privind regimul de tranzit comun.

Ajustările propuse la **pct.504 din Regulament** urmăresc racordarea și concretizarea modalității de aplicare a prevederilor art.319¹ pct.3) lit.b) din Codul vamal.

În partea ce vizează ajustarea **pct.829¹ din Regulament**, este de menționat că, aceasta urmărește îmbunătățirea tehnică a normei prin reglementarea regimurilor vamale care pot fi utilizate de către persoana fizică nerezidentă.

Astfel, pornind de la derogarea prevăzută la art.169 alin.(4) din Codul vamal, se prezumă că, pentru celelalte regimuri vamale, printre care regimul vamal de punere în liberă circulație (import), în conformitatea alin.(3) al aceluiași articol prenotat, declarantul trebuie să fie o persoană stabilită pe teritoriul vamal (vezi definiția de la art.5 subpct.49) și subpct.4) lit. b) și c) din Cod, menționate supra), în privința căreia se aplică rigori specifice formalităților pentru punerea în liberă circulație (import), prevăzute de Cap. II B din Anexa la Ordinul directorului Serviciului Vamal nr.536-O/2023 cu privire la aprobarea Normelor tehnice privind cerințele în materie de date pentru completarea declarației vamale (în continuare-Norme tehnice).

Măsura ce vizează modificarea **anexei nr.60** din Regulament este necesară, deoarece noțiunea de zonă de control vamal nu se regăsește în legislația vamală. Totodată, scopul modificării este de a asigura aplicarea prevederilor cu privire la simplificări vamale, anumite autorizații carer permit efectuarea formalităților de vămuire la sediul agentului economic.

Având în vedere conținutul și finalitatea reglementărilor propuse prin prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului, este necesară stabilirea **intrării în vigoare la data publicării**, din următoarele considerente:

1. Evitarea aplicării paralele a unor norme învechite sau contradictorii
Mai multe hotărâri vizate de proiect (ex. HG nr.1583/2002, HG nr.294/1998) conțin prevederi care nu mai au aplicabilitate practică, fiind abrogate parțial în legislația primară sau contrazise de norme în vigoare. Menținerea în vigoare, chiar și temporară, a acestor dispoziții creează incertitudine juridică și riscuri de interpretare eronată din partea autorităților și contribuabililor.

2. Necesitatea imediată de aliniere cu prevederi legale superioare

Prin prezentul proiect se aduc în concordanță mai multe acte administrative cu:

- Legea contabilității nr.287/2017,
- Codul fiscal (inclusiv art. 266),
- modificările recente aduse prin HG nr.94/2024.

A amâna intrarea în vigoare ar menține pentru o lună o incoerență între normele primare și cele subordonate, ceea ce poate compromite legalitatea actelor emise în acest interval.

3. Sprijinirea imediată a mediului de afaceri prin măsuri de restituire TVA Majorarea plafonului de restituire a TVA de la 20% la 70%, precum și comasarea cererilor de restituire și compensare sunt măsuri cu impact economic direct, menite să îmbunătățească lichiditatea întreprinderilor. În contextul presiunilor financiare și al fluxurilor de numerar afectate, întârzierea aplicării acestor măsuri ar întârzia beneficiile reale pentru contribuabili.

4. Eliminarea rapidă a obstacolelor administrative sesizate de autorități
Proiectul vine ca răspuns la dificultăți concrete de aplicare semnalate de autorități precum:

- Agenția Servicii Publice (în administrarea cererilor de desemnare procentuală);
- Serviciul Vamal (în gestionarea actelor contravenționale).

Întrucât aceste dificultăți sunt curente și continue, este rațional ca măsurile de remediere să fie aplicabile fără întârziere.

Totodată, prevederile ce vizează modificarea pct.12 din Hotărârea Guvernului nr.93/2013 vor intra în vigoare peste o lună de la data publicării a hotărârii, iar Hotărârea Guvernului nr.235/2017, Hotărârea Guvernului nr.517/2022 și prevederile de completare a art.93¹ din Codul vamal nr.92/2023 vor intra în vigoare începând cu 01.01.2026 în vederea asigurării administrării fiscale eficiente și transparente.

Concluzie

Intrarea în vigoare a proiectului la data publicării este justificată pe deplin prin necesitatea urgentă de corelare legislativă, asigurare a legalității administrative și sprijin economic pentru contribuabili. Amânarea cu o lună ar menține pentru această perioadă riscuri majore de aplicare neunitară a legii, erori administrative și blocaje în aplicarea măsurilor de sprijin fiscal.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost examinată opțiunea neintervenției asupra ajustării cadrului normativ actual, însă lipsa implicării în acest sens poate aprofunda problemele economice și de administrare fiscală și vamală, afectând pe termen lung sustenabilitatea și dezvoltarea economică pe termen lung. Or, ignorarea necesității unei revizuirii a reglementărilor riscă să creeze un climat de incertitudine pentru mediul de afaceri și a altor contribuabili, ceea ce poate reduce încrederea investitorilor.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului de hotărâre va avea un impact pozitiv asupra sistemului administrației publice prin:

- **Modernizarea cadrului normativ secundar** și eliminarea unor reglementări învechite, neconforme cu legislația primară actuală;

- **Îmbunătățirea trasabilității și clarității instituționale**, în special prin stabilirea responsabilităților de restituire bugetară (HG nr.235/2017) și clarificarea competențelor privind gestionarea contravențiilor (HG nr.517/2022);

- **Creșterea eficienței administrative** a Serviciului Fiscal de Stat, Agenției Servicii Publice și Serviciului Vamal, prin introducerea unor proceduri standardizate și termene clare.

Pe termen scurt, efectele constau în adaptarea procedurilor interne și instruirea personalului privind noile formulare. Pe termen mediu și lung, se așteaptă reducerea poverii administrative, creșterea transparenței instituționale și scăderea numărului de erori procedurale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul **nu implică costuri bugetare suplimentare** și nu necesită alocări financiare suplimentare din bugetul de stat sau din bugetele autorităților implicate. De asemenea:

- Nu sunt prevăzute cheltuieli de capital, resurse umane suplimentare sau cheltuieli recurente.

- Nu sunt necesare investiții în infrastructură sau sisteme informatice.

• Măsurile prevăzute nu afectează negativ veniturile statului, ci dimpotrivă, prin clarificarea și eficientizarea procedurilor fiscale, pot reduce pierderile generate de erori sau interpretări greșite. În plus, comasarea cererilor de TVA și creșterea pragului de restituire din resursele bugetare planificate poate contribui indirect la creșterea gradului de conformare voluntară, ceea ce ar putea genera în timp venituri fiscale mai mari.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Impactul asupra sectorului privat este în general favorabil, în special pentru agenții economici contribuabili, prin: • Simplificarea procedurilor fiscale (TVA, compensări, cereri unificate); • Reducerea costurilor administrative și a timpului necesar pentru procesarea cererilor; • Creșterea lichidităților disponibile prin majorarea pragului de restituire TVA de la 20% la 50%. De măsuri beneficiază în mod special IMM-urile, care sunt mai vulnerabile la întârzieri de cash flow. Nu sunt impuse obligații noi și nici costuri de conformare.
4.4. Impactul social Proiectul nu are un impact social direct, deoarece nu reglementează domenii ce vizează în mod explicit sănătatea, educația, asistența socială sau ocuparea forței de muncă. Totuși, indirect, prin sprijinirea mediului de afaceri, măsurile pot contribui la: • menținerea locurilor de muncă, • stimularea activității antreprenoriale. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Proiectul nu prevede colectarea sau procesarea de date cu caracter personal suplimentare. Formularele incluse în HG nr.517/2022 conțin deja datele prevăzute de cadrul normativ actual, iar completarea acestora cu noi anexe (nr.2¹ și nr.4¹) respectă prevederile existente. Nu sunt introduse noi categorii de date, iar procedurile de păstrare și protecție a datelor rămân neschimbate. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Proiectul nu are un impact diferențiat de gen. Măsurile sunt neutre din perspectiva sexului și nu generează discriminări directe sau indirecte. Ele se aplică în mod egal tuturor contribuabililor, autorităților și instituțiilor implicate.
4.5. Impactul asupra mediului Actul normativ nu reglementează domenii cu incidență asupra mediului. Impactul este considerat inexistent sau irelevant din punct de vedere ecologic.
4.6. Alte impacturi și informații relevante • Impactul asupra digitalizării: pozitiv, prin utilizarea de formulare standardizate și integrabile în sistemele informaționale fiscale și contravenționale. • Impactul asupra transparenței: ridicat, prin clarificarea competențelor și eliminarea normelor neclare. • Impactul asupra cooperării internaționale: relevant, prin includerea expresă a Cadrului BEPS, ceea ce sprijină angajamentele internaționale ale Republicii Moldova în domeniul fiscal.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Măsurile normative propuse nu urmăresc transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Măsurile normative propuse nu urmăresc crearea cadrului juridic intern pentru aplicarea legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu art.15 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 10 decembrie 2024, pe pagina web a Ministerului Finanțelor a fost plasat anunț privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biarea-elabor%C4%83rii-proiectului-592 Totodată, proiectul și Nota de fundamentare a fost supus avizării prin plasarea pe situl Ministerului Finanțelor https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hg-cu-privire-la-modificarea-unor-hg-ce-vizeaz%C4%83-aspecte-fiscale-%C8%99i-vamale-0, respectând prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.
7. Concluziile expertizelor
Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop eliminarea unor discrepante legislative, clarificarea unor prevederi și implementarea unor măsuri care vor facilita activitatea economică și vor asigura o aplicare mai echitabilă a legislației fiscale și vamale. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 – pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017). Totodată, concluziile expertizei juridice au fost incluse în sinteza propunerilor la prezentul proiect acestea fiind examinate și comentate.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică modificarea sau abrogarea actelor normative în vigoare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este aplicabil.

Ministră

Victoria BELOUS

SINTEZA

la proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern (ce vizează aspecte fiscale și vamale).

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
1.1 la punctul 3, alineatul al treilea, liniuța „ - borderou de achiziție a laptelui” se exclude; 1.2 la anexa nr.1, punctul 1 va avea următorul conținut: „Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului Finanțelor; Factură fiscală; Borderou de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal; A-2/bi Bon de comandă.”.	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.1 proiectul prevede modificări la p.3 și anexa nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, și anume excluderea borderoului de achiziție a laptelui ca document primar cu regim special. Nota de fundamentare prevede, că odată cu abrogarea lit. d) a art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, documentele primare cu regim special nu mai sunt obligatorii pentru tranzacțiile cu persoane fizice. Litera d) prevedea, că documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează în cazul achiziționării activelor și serviciilor de locațiune de la furnizori cetățeni. În acest context, menționăm păstrarea în Hotărârea Guvernului nr.294/1998 a borderoului de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal în calitate de document primar cu regim special. Colectarea producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal poate fi efectuată și de către persoane fizice și sunt necesare clarificări referitor la prevederile respective. Sau de argumentat în Nota de fundamentare menținerea acestor prevederi.	Se acceptă, menținerea borderoului de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal ca document primar cu regim special va fi argumentată în nota de fundamentare.
4.1. punctul 12 va avea următorul cuprins: „12. Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101¹, 101³, art.101⁴ și 101⁶ din Codul fiscal și art.4 alin.(13⁸) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat.” ;	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.4.1 proiectul prevede o nouă redacție a p.12 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93/2013, și anume cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101¹, 101³, art.101⁴ și 101⁶ din Codul fiscal și art.4 alin.(13⁸) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii	Se acceptă parțial prin reglementarea termenului de intrare a normei peste o lună de la data publicării a hotărârii.

			TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat. Punctul 11 prevede că prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Dacă modelul respectiv nu este aprobat, sunt discutabile prevederile de intrare în vigoare a punctului 4.1 la data publicării în Monitorul Oficial, deoarece nu fa fi aplicabil.	
4.2. la punctul 13: 4.2.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins: „2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu a trecut 12 luni - pentru contribuabilii, deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 luni - pentru celelalte entități.”;	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.4.2.1 este prevăzută o nouă redacție a sub punctului 2) al punctului 13 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93/2013, și anume: se adoptă decizia de restituire a TVA fără efectuarea controlului tematic, dacă, pe lângă alte cerințe, prevăzute la p.13, subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu a trecut 12 luni - pentru contribuabilii, deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 luni - pentru celelalte entități. Pentru moment este prevăzut doar, că subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori, fără a fi prevăzută condiționalitatea unor controale efectuate. Astfel, se atestă stabilirea unor cerințe mai dificile pentru restituirea TVA și astfel de prevederi necesită a fi argumentate în Nota de fundamentare. Recomandare valabilă și pentru propunerea de modificare a p. 14.	Se acceptă, nota de fundamentare urmează a fi completată. Totodată, este de menționat că propunerea respectivă vine cu scopul eficientizării procesului de administrare ce vizează mecanismul de restituire a TVA. Or, aceasta urmărește reglementarea condițiilor în care subiectul impozabil poate beneficia de restituirea TVA fără efectuarea prealabilă a unui control fiscal, adică în regim simplificat sau accelerat.
4.5. la punctul 47³, subpunctul 1), textul „20%” se substituie cu textul „50%”;	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.4.5 este prevăzut că suma TVA pasibilă restituirii conform art. 101⁶ din Codul fiscal se determină pentru fiecare perioadă fiscală și reprezintă valoarea cea mai mică dintre următoarele sume: 1) 50% din totalul sumelor TVA achitate sau care urmează a fi achitate de cumpărători pentru valorile materiale mai departe după text. Pentru moment este prevăzut 20% și această majorare este benefică pentru mediul de afaceri. Totuși, se recomandă de argumentat în Nota de fundamentare de ce nu este posibil de restituit 100% din totalul sumelor TVA.	Se acceptă, nota de fundamentare urmează a fi completată
4.6. Anexa nr.1 va avea următorul cuprins: „Anexa nr.1 la Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată Cerere privind restituirea și stingerea obligației fiscale prin compensare a taxei pe valoarea adăugată Codul fiscal	Ministerul Afacerilor Interne (22/2284 din 30.06.2025)	1	La pct.4.6. din proiect se recomandă substituirea cuvântului „boxele” cu unul din cuvintele „casetele/celulele”. Cuvântul „boxe” nu corespunde unui limbaj administrativ-juridic corect și formal, însă cuvântul „casete” este un termen uzual în formularele administrative, desemnând spațiile de completat, iar cuvântul „celule” este un termen	Se acceptă prin substituirea cuvântului „boxe” cu cuvântul „celule”.

Denumirea subiectului impozabil _____ Adresa sediului _____ str. nr. _____ Telefonul de contact _____ Solicita restituirea sumei de _____, lei în baza (legii, articolului) _____ conform datelor din declarația/declarațiile _____ / _____ TVA aferente perioadei: De la _____ Până la _____ / _____ <i>* În cazul solicitării restituirii TVA pentru o sigură lună, în boxele destinate completării primei luni și ultimei luni din perioada solicitată, se indică aceeași perioadă fiscală.</i>			tehnic, utilizat mai ales cu referire la tabele (ex. în Excel sau Word).	
6. „6¹. Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificarea economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.”.	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.6 proiectul prevede completarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2017 cu punctul 6¹ cu următorul cuprins: Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificarea economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel. Prevederile respective necesită a fi completate pentru a clarifica situațiile în care bugetele respective nu vor dispune de mijloace financiare.	Se acceptă prin completarea notei de fundamentare
8. Punctul 16 din Hotărârea Guvernului nr.704/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2019, nr.400-406 art.1041), cu modificările ulterioare, se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.”.	Ghenadie Negară	1	Ptr p. 8 (de modificare a HG 704/2019) avem unele observatii: - Timp de 27 de ani nu au fost observate probleme la acest capitol. Nota de fundamentare duce în eroare prin anuntarea excluderii deducerilor nejustificate, or, asa cum fundamenteaza autorii, aceasta deducere “nejustificata” poate fi proiectata peste orice active create cu mijloacele fixe proprii; - Modul de completare a declaratiei VEN12 are deja inclus mecanismul de excludere a deducerii nejustificate, prin completarea adecvata a rd.03012. Intrucit in rd. 010, 0102 nu se regaseste amortizarea inclusa in costul de intrare a activelor create cu mijloace fixe proprii, in rd. 03012 are loc doar ajustarea din diferenta de model de calculare/ determinare a amortizarii, nu si altceva. Modificarile propuse vor complica si mai mult evidenta fiscala a mijloacelor fixe, inclusiv nu raspunde la: ce se va intimpla in cazul cind mijlocul fix analizat va fi derecunoscut inainte de expirarea duratei de functionare, cum se	Se acceptă Norma propusă a fost exclusă din proiect, aceasta urmează a fi examinată suplimentar, asigurând procesul de consultări cu toate părțile interesate.

			va urmări această amortizare când un mijloc fix va participa nu doar la crearea unui mijloc fix, sau cum se va întâmpla când amortizarea mijlocului fix “se va regăsi” în costul altui mijloc fix indirect etc etc. - Pe lângă depășirea normei din art. 26.1(18) CF al RM de către autor (care cu siguranță poate fi "adaptată" ulterior unei norme de rang inferior) aceste modificări vor conduce și la modificări în algoritmul de deducere a amortizării prevăzut în declarația VEN12, algoritmul care, repetăm, nu a manifestat incertitudini timp de 27 de ani. În concluzie, atât modificarea cit și motivarea modificării analizate nu sunt sustenabile din punctul nostru de vedere și nu urmează a fi aprobate.	
	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.8 se propune completarea punctului 16 din Regulamentul privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.704/2019 cu un enunț cu următorul cuprins: „În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.”. Prevederile respective nu se susțin și necesită a fi excluse, deoarece contravin prevederilor art.26 alin.(18) din Codul Fiscal și diminuează, fără a aduce careva argumente, cheltuielile permise spre deducere, care intră în valoarea mijloacelor fixe noi create. Totodată, prevederile respective contravin reglementărilor contabile (IFRS, SNC, LC) și vor contribui la calculul greșit al amortizării atât în scopuri financiare cit și fiscale. Aceste prevederi vor crea probleme majore tuturor domeniilor de producție, prestări servicii, construcții etc., întrucât toate aceste activități utilizează mijloace fixe în ”crearea” / producerea altor active imobilizate.	Se acceptă Norma propusă a fost exclusă din proiect, aceasta urmează a fi examinată suplimentar, asigurând procesul de consultări cu toate părțile interesate.
8. „În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.”.	P.P. Contabilitate și Audit (nr.25-E-09 din 27 iunie 2025)	2	Modificarea dată nu este argumentată economic și juridic, și anume: 1) Modificarea propusă contravine prevederilor art. 261 alin. (18) din Codul fiscal, potrivit căruia costul de intrare a mijloacelor fixe se stabilește în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau ale IFRS, care nu contravin prevederilor prezentului cod. 2) Modificarea propusă contravine mecanismului de ajustare a amortizării fiscale în Declarația privind impozitul pe venit VEN12, și anume: în rândul 03012 se reflectă suma amortizării mijloacelor fixe: în coloana 2 – suma constatată în contabilitatea financiară, iar în coloana 3 – suma calculată conform prevederilor stabilite de Guvern. Prin	Se acceptă Norma propusă a fost exclusă din proiect, aceasta urmează a fi examinată suplimentar, asigurând procesul de consultări cu toate părțile interesate.

			urmare, în rd. 03012 se ajustează toată amortizarea constatată în contabilitatea financiară, fără a face distincție după criteriul atribuirii acesteia la cheltuieli sau costuri, sau la costul altor active. Prin urmare, cu siguranță, mecanismul actual al ajustării amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale acoperă inclusiv situația în care amortizarea unui mijloc fix este inclusă în costul altui mijloc fix. Vom demonstra prin exemplu simplu argumentul nostru: Amortizarea MF1 în anul 2024 a constituit 10 000 lei și a fost inclusă în costul MF2. MF 2 a fost pus în funcțiune în octombrie 2024 cu valoarea de intrare 100 000 lei (inclusiv 10 000 lei amortizare MF1) și DFU 50 luni. Amortizarea MF2 în anul 2024 a constituit 4 000 lei. Se admite că mecanismul de amortizare a mijloacelor fixe în scopuri financiare și fiscale este identic. Conform prevederilor actuale, ajustarea în Declarația VEN12 se va prezenta după cum urmează: Rd. 03012 col. 2 14 000 lei (10 000 lei + 4 000 lei) col.3 col. 4 14 000 lei 0 Conform modificărilor propuse, ajustarea în declarația VEN 12 se va prezenta după cum urmează: Rd. 03012 col. 2 14 000 lei col. 3 13 600 lei (10 000 lei + (100 000 lei – 10 000 lei)/50 luni x 2 luni) col. 4 (400) lei În cazul în care se va merge pe linia propusă, va fi necesar să se prevadă că, în rd. 03012 se ajustează doar amortizarea atribuită în mod nemijlocit la cheltuieli curente, adică la rezultatul financiar al perioadei fiscale corespunzătoare, ceea ce va complica în mod grav și nejustificat mecanismul de ajustare a amortizării în scopuri fiscale. Or, în conformitate cu reglementările contabile și politicile fiscale ale entității, amortizarea (ca și alte costuri, de fapt) pot fi atribuite atât la cheltuieli curente, cât și la costul unor active (atât imobilizate, cât și curente (stocuri), active cu ciclu lung de producție (de exemplu, vinuri și divinuri la maturare) etc.), care vor fi atribuite la cheltuieli curente într-un viitor imprevizibil. O asemenea abordare va afecta, cu certitudine, principiul eficienței impunerii	
9.	Ministerul Afacerilor Interne (22/2284 din 30.06.2025)	4	Completarea care se operează prin pct. 9 din proiect la Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții cu două anexe, impune modificarea pct. 35 din Regulament prin completarea cu două poziții noi, formularul de proces-verbal cu privire la contravenție și decizie asupra cauzei contravenționale, cu mențiunea „utilizate în cadrul Serviciului Vamal”.	Se acceptă

			În scopul asigurării expunerii corecte a intenției autorului, pct. 9 va avea următorul cuprins: „9. Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 517/2022 se completează cu anexa nr.2 ¹ și anexa nr.4 ¹ cu următorul cuprins: ”.	
9. se completează cu Anexa nr.2¹ și Anexa nr.4¹ „Anexa nr.2¹ la Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții Anexa nr.4¹ la Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.9 proiectul prevede completarea Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.517/2022 cu Anexa nr.2 ¹ și Anexa nr.4 ¹ . Menționăm, că p.35 din regulamentul respectiv prevede, că modelele formularelor cu numerotație specială pentru documentele și actele procesuale prevăzute la pct.32 subpct.1) lit. a)-e) sunt stabilite în anexele la prezentul Regulament, după cum urmează: mai departe după text. În cazul în care se propune completarea cu două anexe, este necesar de a prevedea referințe la acestea în textul regulamentului.	Se acceptă
10.2. punctul 3¹ se completează cu litera r) cu următorul cuprins: „r) autorizația pentru statutul de exportator aprobat”.	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		La p.10.2 proiectul prevede completarea p.3 ¹ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr.95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.92/2023, cu litera r) cu următorul cuprins: r) autorizația pentru statutul de exportator aprobat. Prevederile respective pot genera un act permisiv și se recomandă clarificarea acestei autorizații în Nota de fundamentare, și anume: este un regim vamal sau un act permisiv. Dacă este act permisiv, includerea acestei autorizații în o hotărâre de Guvern contravine Legii 160/2011 (alin. (2) și (3) al art. 4; lit. d) al art. 5). Menționăm, că p.3 ¹ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr.95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.92/2023, conține prevederi, care pot fi calificate ca acte permissive (spre exemplu, autorizația pentru funcționarea spațiilor de depozitare a mărfurilor într-un antrepozit vamal; autorizația pentru funcționarea spațiilor de depozitare a mărfurilor într-un depozit temporar, alte autorizații) și este necesară revizuirea punctului respectiv, fiind excluse actele permissive sau stabilirea normelor de trimitere la legea care reglementează eliberarea unor astfel de acte permissive.	Nu se acceptă Autorizația nu se încadrează în spectrul actelor permissive, în contextul în care nu are caracter optional strict legat de desfășurarea activității vamale și nu impactează dreptul agentului economic de a desfășura activitatea economică.

11. Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		Prevederile p.11 stabilesc, că prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Deoarece, proiectul prevede norme noi sau suplimentare (unele prevederi la p.4, pp. 6, 8, 9), pentru a asigura nivel înalt de predictibilitate, se recomandă revizuirea punctului respectiv, fiind stabilită intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova doar pentru acele prevederi, care stabilesc norme facilitare sau de conformare cu cadrul legal modificat.	
	Ministerul Sănătății (nr.22/1985 din 27.06.2025)	5	Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (2025 PHG 1843)		Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.09-1931 din 02.07.2025)		Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act
Nota de fundamentare				
	Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător		Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ La sub punctului 2.1 se recomandă de menținut doar informația referitor la temeiul legal, fiind exclusă lista de hotărâri. La sub punctului 2.2 se recomandă de expus clar și concis problema/problemele, care necesită a fi soluționate. Menționăm, că imperativul actualizării și armonizării cadrului normativ secundar în vigoare cu prevederile legislației primare, precum și de adaptarea acestuia la realitățile administrative și fiscale actuale sunt instrumente de soluționare a problemei, iar carențele structurale și lacune de reglementare pot fi calificate ca cauze ale problemei. La acest sub punct se menționează referitor la proceduri birocratice greoaie privind TVA stabilite în HG nr.93/2013. În acest context, se recomandă de prevăzut în ce măsură modificările prevăzute la p. 4.2.1, 4.3 vor contribui la eliminarea procedurilor birocratice sau invers, vor fi stabilite alte noi. De asemenea, se recomandă expunerea unor clarificări referitor la p. 10.2 – introducerea autorizației pentru statutul de exportator aprobat. • Obiectivele urmărite și soluțiile propuse	S-a luat act

			La acest compartiment este necesar de prevăzut obiectivul/obiectivele, care trebuie să fie legate de problema definită. Totodată, obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. De asemenea, se vor explica toate prevederile proiectului și cum acestea ținesc cauzele problemei (spre exemplu, nu sunt menționate toate modificările de la p.4). Recomandare valabilă și pentru informația referitor la intrarea în vigoare a proiectului, deoarece nu toate prevederile vor fi benefice pentru mediul de afaceri, iar unele sunt favorabile anume autorităților. • Analiza impactului de reglementare La compartimentul respectiv (p.4.3 Impactul asupra sectorului privat) este prevăzut că Impactul asupra sectorului privat este în general favorabil. Se recomandă de prevăzut dacă vor fi costuri pentru agenții economicii urmare modificărilor prevăzute la p. 4.2.1, 4.3. • Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ La acest compartiment este necesar de prevăzut linkul, prin care poate fi nemijlocit accesat proiectul și Nota de fundamentare. Totodată, se recomandă organizarea consultărilor publice a proiectului și Notei de fundamentare cu reprezentanții mediului de afaceri, fiind expuse rezultatele acestor consultări.	
	Ministerul Afacerilor Interne (22/2284 din 30.06.2025)		La Nota de fundamentare, în celula nr. 4 a subpct. 2.2., cuvântul „greoaie” se recomandă a se substitui cu unul din cuvintele „anevoioase/complicate”. Cuvântul „greoi” este un termen vag și subiectiv, care nu este utilizat în limbajul administrativ sau legislativ.	Se acceptă
Expertizare				
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA HOTĂRÂRE nr. ____ din _____ 2025 Chișinău cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		În denumire, se va ține cont că, potrivit art. 42 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului.	Se acceptă
1.Hotărârea Guvernului nr.294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La pct. 1, se va revizui denumirea Hotărârii Guvernului nr. 294/1998 prin prisma modificărilor	Se acceptă

decembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.30-33 art.288), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:			operate la aceasta prin Hotărârea Guvernului nr. 641/2024, în vigoare din 01.11.2024.	
1.1 la punctul 3, liniuța a șasea se abrogă;	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 1.1, în vederea clarității normei, se va specifica despre faptul că liniuța a șasea este din al treilea alineat al punctului 3.	Se acceptă
4. Hotărârea Guvernului nr.93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.140), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: „ 12. Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101 ¹ , 101 ³ , 101 ⁴ și 101 ⁶ din Codul fiscal și art.4 alin.(13 ⁸) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat.”;	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La pct. 4, dispozitivul normei se va indica cu referire la Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93/2013, deoarece modificările operate se referă nemijlocit la textul Regulamentului. Totodată, se va revizui hotărârea în cauză cu privire la referința la art. 101 ⁴ din Codul fiscal, deoarece acesta a fost abrogat prin Legea nr. 115/2019, în vigoare din 01.09.2019.	Se acceptă parțial în partea ce vizează dispozitivul a normei. Totodată, în partea ce ține de abrogarea referinței la art.101 ⁴ din Codul fiscal, este de menționat că aceasta urmează a fi menținută în proiect până la expirarea termenului de prescripție aferent restituirii TVA conform articolului respectiv.
5. La punctul 4 din Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.416-422, art.1382), cu modificările ulterioare, textul „(în scris sau în format electronic)” se completează cu textul „, în perioada 1 iunie – 30 septembrie a fiecărui an,”.	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La pct. 5, dispozitivul se va indica cu referire la pct. 4 din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016, deoarece modificările operate se referă la acesta. Totodată, se recomandă după textul „, , cu modificările ulterioare,” de completat cu cuvântul „după”, pentru precizia normei.	Se acceptă
6. La punctul 8 subpunctul 5) din Hotărârea Guvernului nr. 221/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 119-126, art. 297), textul „în proces de lichidare (dizolvare) sau” se exclude. 7. Hotărârea Guvernului nr.235/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.127, art.304), cu modificările ulterioare, se completează cu punctul 6 ¹ cu următorul cuprins: „ 6¹. Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificția economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.”. 8. La punctul 35, subpunctul 1) litera a) și subpunctul 2) din Hotărârea Guvernului nr.807/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		Pct. 6 se va revizui în vederea expunerii clare a amendamentului, ținând cont de observația de la pct. 4 și 5 la proiect. Obiecția este valabilă și pentru pct. 7, 8 și 11.	Se acceptă

2018, nr.321-332, art.858), cu modificările ulterioare, cuvântul „control” se substituie cu cuvântul „management”. 11. Hotărârea Guvernului nr.92/2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr.95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.93-96, art.193), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:				
9. La punctul 10 din Anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.94-99, art.191), cu modificările ulterioare, după cuvintele ”prin intermediul birourilor de schimb valutar” se adaugă cuvintele ”sau aparatelor de schimb valutar”.	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La pct. 9, cuvintele „se adaugă” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”.	Se acceptă
11.1. punctul 1 se completează cu subpunctul 19 ¹) cu următorul cuprins: „19 ¹) <i>Convenția privind regimul de tranzit comun</i> – Convenția privind regimul de tranzit comun, încheiată la Interlaken, 20 mai 1987;”;	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 11.1, semnalăm că amendamentul este inutil, or, nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări sau dacă se imprimă un alt sens decât cel uzual și se optează pentru o anumită interpretare. La caz, Hotărârea Guvernului nr. 92/2003, la pct. 1, operează deja cu termenul „Convenția privind un regim comun de tranzit, încheiată la Interlaken la 20 mai 1987”.	Nu se acceptă. Prin Legea nr.169/2025 (în vigoare 10.07.2025), Republica Moldova a aderat la Convenția privind regimul de tranzit comun, adoptată la Interlaken la 20 mai 1987. Astfel, în contextul în care Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal prevede în pct. 1 din Regulament lista altor convenții aplicabile operațiunilor vamale, se consideră oportun completarea acesteia cu Convenția privind regimul de tranzit comun.
11.3. se completează cu punctul 93 ¹ cu următorul cuprins: „93 ¹ . În scopul stabilirii valorii în vamă în conformitate cu art.74 alin.(4) din Cod a mijloacelor de transport importate, Serviciul Vamal va evalua mijlocul de transport ținând cont de marcă, model, anul fabricării și alte caracteristici tehnice relevante prin utilizarea datelor disponibile din Catalogul de prețuri a mijloacelor de transport, conform procedurii stabilite de Ministerul Finanțelor.	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 11.3, amendamentul este confuz și urmează a fi revizuit, deoarece art. 74 din Codul vamal nu conține alineatul (4).	Se acceptă
11.5. punctul 171 se completează cu subpunctele 6 ¹) și 6 ²) cu următorul cuprins: „6 ¹) „În cazul când documentul de plată este generat de către Serviciul Vamal, înregistrarea și reflectarea în fișa de evidență a debitorului privind achitarea în numerar sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar are loc în regim online, în baza recepționării informației electronice despre sumele achitate, prin intermediul Mpay.” „6 ²) În cazul când documentul de plată nu este generat de către Serviciul Vamal, înregistrarea și reflectarea în fișa de evidență a debitorului privind achitarea în numerar sau prin intermediul	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 11.5, ținând cont de regulile tehnicii legislative și de faptul că subpunctul 6) al punctului 171 a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 1095/2023, în vigoare din 01.01.2024, amendamentele cu care se completează pct. 171 ar trebui să aibă indicele „5 ¹)” și, respectiv, „5 ²)”. Totodată, amendamentele în cauză sunt, de fapt, concretizări la subpunctul 5) și urmează a fi indicate la acesta, fie ca alineate, fie ca subpuncte.	Se acceptă

instrumentelor de plată fără numerar are loc în baza informației recepționate de la Trezoreria de Stat.”				
11.7. se completează cu punctul 432¹ cu următorul cuprins: „432¹. MRN-ul declarației de tranzit și alte documente care însoțesc mărfurile sunt prezentate ori de câte ori Serviciul Vamal solicită acest lucru. MRN-ul declarației de tranzit se transmite Serviciului Vamal prin intermediul unor tehnici de prelucrare electronică a datelor. În cazul în care transmiterea MRN-ului prin intermediul unor tehnici de prelucrare electronică a datelor nu este posibilă, Serviciul Vamal acceptă transmiterea MRN-ului prin intermediul unui document de însoțire a tranzitului, sau al unui cod de bare, sau prin intermediul oricăror alte mijloace de comunicare a MRN-ului.”;	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 11.7, se va revizui amendamentul, or atribuirea dreptului subiectiv unei autorități poate genera abuzuri la aplicarea normelor în situații concrete. Cu atât mai mult că, Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 conține prevederi cu privire la condițiile în care prezentarea MRN-ului declarației de tranzit este necesară (ex., pct. 405, 433).	Nu se acceptă O declarație de tranzit poate fi prelucrată doar de către posturile vamale care sunt declarate pentru procedura dată. Cu toate acestea, orice post vamal este competent de a efectua anumite acțiuni și de a interveni într-o declarație de tranzit, în dependență de situație, fie are loc o deviere de la itinerariu stabilit, fie este un control vamal la un post vamal din apropiere, etc. Prin urmare, Serviciul Vamal dispune de prerogativa solicitării MRN-ului, iar persoana urmează să-l comunice. Această prevedere propusă, asigură respectarea drepturilor persoanei, întrucât comunicarea MRN-ului la solicitarea Serviciului Vamal, face posibilă realizarea cât mai operativă a acțiunilor față de această declarație. Totodată, comunicarea MRN-ului denotă aflarea mărfii sub supraveghere vamală și exclude orice abuz din partea Serviciului Vamal de a califica ca marfă străină circula fără supraveghere vamală. Totodată, referințele la punctele 405 și 433, vizează alte situații de comunicare a MRN-ului, fie la un post vamal de tranzit, fie în cazul unui incident. Respectiv, este necesară reglementarea situației de a comunica MRN-ul, ori de cite ori Serviciul Vamal solicită.
11.8. punctul 453 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: „4) un document sau o evidență vamală, autentificat(ă) de Serviciul Vamal a unei țări, care stabilește că mărfurile au părăsit fizic teritoriul vamal al țării respective.”;	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La sbp. 11.8, termenul „autentificat(ă)” urmează adus în concordanță cu terminologia utilizată în actele normative naționale.	Se acceptă prin expunerea în următoarea redacție: „4) un document sau o evidență vamală, certificat(ă) de autoritatea vamală a unei țări,

				care stabilește că mărfurile au părăsit fizic teritoriul vamal al țării respective.”
12. Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția pct.4.1, pct.7, pct.10 și pct.11.3, care vor intra în vigoare la data de 01.01.2026.	Ministerul Justiției (04/1-7214 din 22.07.2025)		La pct. 12, semnalăm că normele juridice derogatorii sunt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și sunt aplicabile unei situații determinate. Nu se admite derogarea de la un act normativ superior (lege) printr-un act normativ inferior (hotărâre a Guvernului). Totodată, potrivit art. 56 din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective, care urmează a fi indicate în nota de fundamentare la proiect.	Se acceptă , a fost exclusă derogarea de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative
	Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/12464 din 21.07.2025)		Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop eliminarea unor discrepanțe legislative, clarificarea unor prevederi și implementarea unor măsuri care vor facilita activitatea economică și vor asigura o aplicare mai echitabilă a legislației fiscale și vamale. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 – pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului	S-a luat act

			public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).	
După informare				
	Agenția Servicii Publice (nr.01/9525 din 22.07.2025)		Lipsa de obiecții și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (e-legiferare)		Lipsa de obiecții și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Sănătății (e-legiferare)		Lipsa de obiecții și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Afacerilor Interne (e-legiferare)		Lipsa de obiecții și propunerilor	S-a luat act
	Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare (e-legiferare)		Lipsa de obiecții și propunerilor	S-a luat act

Ministră

Victoria BELOUS